

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תלה"מ 17883-10-21

תלה"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט רן ארנון

תובעת

י' ב' א'

ע"י ב"כ עוה"ד סמדר וינברג

נגד

נתבע

ג' ב' א'

ע"י ב"כ עוה"ד טל שקלים

פסק דין

ההליכים:

לפני שלוש תובענות המתנהלות בין הצדדים, אותן הגישה התובעת ביום 7.10.21 – תלה"מ 17889-10-21 תביעה רכושית לאיזון המשאבים; תלה"מ 17883-10-21 תביעה למזונות ומדור קטינה; תלה"מ 17343-10-21 תביעה לאחריות הורית והסדרי שהות. אדון בהן במאוחד.

רקע עובדתי ודיוני:

1. התובעת (להלן: "האישה" או "האם") והנתבע (להלן: "האיש" או "האב") נישאו זה לזה כדמו"י ביום 4.7.2009. מנישואים אלה נולדה הקטינה ב', ילידת XX.XX.2014 כיום בת כ-8.5 שנים. בנוסף, לשניהם ילדים בגירים מנישואין קודמים.
2. הצדדים התגוררו יחד בקיבוץ XXXX בדירה שהייתה מיועדת לשיוך לאיש, חבר הקיבוץ, עד למשבר ביחסים, אז עזב האיש את דירת הצדדים, ביום 1.7.21, ועבר להתגורר בדירה אחרת בקיבוץ, שכיום משויכת לו. האישה נותרה להתגורר יחד עם הקטינה בדירה בה התגוררו יחד, ומשלמת עבורה דמי שכירות לקיבוץ.
3. האב עובד במפעל XXXX בקיבוץ מאז שנת 1977, האם עצמאית בתחום ה-XXXXX.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תלה"מ 17883-10-21

תלה"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

4. במסגרת תיק יישוב סכסוך (י"ס 68729-06-21) שפתח האיש ביוני 2021, עתרה האישה למזונות זמניים כסעד דחוף. לאחר עיון בבקשה קבעתי כי אין הצדקה לפסיקת סעד דחוף בטרם התקיימה ישיבת מהו"ת ראשונה. לאחר שהצדדים לא הגיעו להסכמות, הוגשה תגובת האב לבקשה למזונות זמניים, וביום 22.9.21 ניתנה החלטה לפיה על האב לשלם לאם מזונות הקטינה בסך 1,800 ₪ לחודש, הכוללים את השתתפות האב בהוצאות המדור ואחזקתו. בנוסף לדמי המזונות הזמניים נקבע כי שני הצדדים יישאו בהוצאות הבריאות והחינוך של הקטינה בהתאם ליחס הכנסותיהם, דהיינו, האב בשיעור של 66% מההוצאה והאם בשיעור של 34% (להלן: "המזונות הזמניים").
5. כשלושה חודשים לאחר מכן הגישה האם בקשה לעדכון דמי המזונות הזמניים, שנדחתה.
6. בהמשך לישיבת קדם שהתקיימה בפניי ביום 2.12.21 ניתנה, באותו יום, החלטה על מינוי אקטואר מומחה מר נתן שטרנפלד (להלן: "המומחה"), כמומחה מטעם בית המשפט שיעריך את שווי נכסי הצדדים מכל סוג שהוא מיום נישואי הצדדים ועד למועד הקובע, וייתן חוות דעתו לחלופות השונות לאיזון משאבים על פי חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973.
7. לאחר עיכובים רבים שנבעו בעיקרם מכך שהאיש לא העביר למומחה את המסמכים מטעמו, הוגשה חוות דעת האקטואר המומחה ביום 19.6.22. הצדדים לא הגישו למומחה שאלות הבהרה והוא לא נחקר.
8. בנוסף, ביום 2.12.21 הוריתי על הזמנת תסקיר עו"ס לסדרי דין מהלשכה לשירותים חברתיים במועצה האזורית הגליל העליון במסגרת תלה"מ 17343-10-21. לאחר שהוגשה בקשה לקביעת הסדרי שהות, ונוכח המחלוקות, במסגרת החלטתי מיום 30.12.21 הוענקה לעו"ס סמכות זמנית לקבוע הסדרי שהות בהתאם להוראות סעיפים 19 ו-68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות תשכ"ב – 1962.
9. ביום 27.1.22 הוגש תסקיר העו"ס לסדרי דין, מר גיל קנטור, לעניין קיום הסדרי שהות בין ההורים לקטינה.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תלה"מ 17883-10-21

תלה"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

10. ישיבת הוכחות התקיימה ביום 26.6.22. הוגשו סיכומי הצדדים לרבות סיכומי תשובה, והגיעה העת למתן פסק הדין בכל התביעות.

א. תלה"מ 17889-10-21 תביעה רכושית לאיזון המשאבים

טענות התובעת

11. האב חבר קיבוץ, וכפועל יוצא מכך הבעלים של הקיבוץ ועסקיו השונים והינו מבעלי המפעל. כמו כן לאב זכויות חוזיות מכוח חברותו בקיבוץ בשווי של מאות אלפי ₪.

12. האב נמנע מהצגת תלושי שכר, חוזה העסקה או החלטות הקיבוץ הנוגעות לשכרו. האם נאלצה להוציא כסף מכיסה לזימון עדים מהנהלת החשבונות בקיבוץ ומנכ"ל המפעל שיעידו בקשר להכנסותיו, וכלל זכויותיו של האב. העדים ניסו להתחמק ממתן עדות, וכשהעידו מסרו גרסאות סותרות.

13. האם תושבת הקיבוץ, חסרת זכויות. מאז הפרידה היא והקטינה מתגוררות בשכירות מלאה כאשר הקיבוץ עלול לפנותן בכל עת, בכפוף להסכם השכירות.

14. לאב בית בקיבוץ המשויד לו ללא הוצאות מדור, ועלות אחזקת מדור מינימלית של כ-500 ₪ לכל היותר. לאם הוצאות מדור ואחזקתו של כ-4,000 ₪.

15. המומחה העריך את שווי רכוש האב בכ-200,000 ₪ יותר מרכוש האם. התמורה שקיבלה האם ממכירת דירתה נשמרה על ידה במובחן, ללא כוונת שיתוף ואינה חלק מאיזון המשאבים על פי דין. כספים אלה משמשים כבטוחות להלוואות שנאלצה לקחת. בסיכומיו ויתר האב על כל טענה בקשר לדירת האם שנמכרה עובר לנישואים.

16. בנוסף, סמוך למועד הקרע, האב הוציא קרוב ל-50,000 ₪ מתוך קרן השתלמות ושלשל אותם לכיסו, מבלי לשלם לאם את חלקה. האב משך כספים אלה במזומן בתקופה שחיו

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

- בנפרד ובשעה שידע שמועד הפירוד קרב. על כך יש להוסיף שני רכבים שרשומים על שמו והוא עושה בהם שימוש בלעדי. יש לאזן מחצית משווי רכיבים אלה.
17. הכנסות האב גבוהות פי שניים לפחות מאלה של האם, ומאז ומתמיד היו פערי השתכרות משמעותיים ביניהם. בנוסף למשכורת מהמפעל לאב עבודות נוספות מהן מקבל תקבולים במזומן.
18. האם טענה כי היא כיום עוסק פטור ותלויה בלקוחות מזדמנים, הכנסתה החודשית עומדת על ממוצע של כ- 5,500 ₪ נטו, וזו הוכחה במסמכים שצירפה האם ובחוות דעת האקטואר. בניגוד לטענות האב, אין לה כל הכנסה נוספת פרט למפורט במסמכים. אין לאם זכויות סוציאליות כעצמאית.
19. האם מעולם לא נשאה בהוצאות המדור והחינוך, לכל היותר השתתפה מעת לעת בהוצאות הכלכלה. כעת נוצר מצב ברור של אבא עשיר אמא ענייה.

טענות האב

20. האב חבר קיבוץ, משנת 1977 עובד במפעל XXXX בקיבוץ, ללא תלוש שכר אלא דף תקציב כמו כל חברי הקיבוץ. בנוסף קיימות לו זכויות מהעבודה של קרן פנסיה וקרן השתלמות.
21. שכר האם גבוה מזה של האב. האם טענה כי הכנסותיה בחצי שנה האחרונה מסתכמות בסך של 36,257 ₪ היינו כ-6,000 ₪ בחודש, והעידה חד משמעית כי בכך מסתכמת הכנסתה, אך הודתה כי כל ההפקדות בחשבונה הם תקבולים מהעסק, ומהמסמכים שצירפה עולות הפקדות ממוצעות של כ-10,000 ₪ בחודש, המגלמות הכנסה של כ-60,000 ₪ בחצי שנה.
22. בנוסף, האם אינה מצהירה ואינה מוציאה קבלות על כל הסכומים שמקבלת מעבודתה כך שלא ניתן לתת משקל אמיתי לדו"ח רווח והפסד שצירפה.
23. האם סותרת את עצמה שוב ושוב. כך למשל לאחר שנשאלה אם מקבלת חלק מהסכומים במזומן השיבה האם שלא, בד בבד מתצהירה והמסמכים שצירפה עולה כי חלק מהוצאותיה השוטפות בסך כ-3000 ₪ בחודש היא משלמת במזומן, ומנגד כאשר נשאלה מדוע אין

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

בחשבונה תיעוד של משיכות מזומן השיבה שהיא לא צריכה להוציא כסף. מדובר על אלפי שקלים שהתובעת מחזיקה במזומן ומתנהלת בעזרתם, כאשר ברור שמקורם בתשלומים מלקוחות.

24. מכאן שהאם מרוויחה שכר גבוה יותר מהאב, ובוודאי שפוטנציאל ההשתכרות שלה גבוה יותר, ואין מניעה שתגדיל את שעות עבודתה שכן היא עובדת מהבית. האב, לעומתה, מממש את כל פוטנציאל השתכרותו, עובד כ- 12 שעות ביום, ומאחר שהוא בן 64 שנים אינו יכול לעבוד שעות רבות יותר מהשעות אותן עובד.

25. האם טענה כי הכנסת האב עומדת על ממוצע של 25,000 ₪ בחודש, אך לא צירפה כל אסמכתא לכך, ולא הוכיחה טענותיה בעניין זה. האם תיארה את האב כאיש אמיד בעל מניות במפעל, אך לטענות אלה אין כל אחיזה במציאות. האם זימנה עדים רבים בניסיון להוכיח טענותיה, אך העדויות לא תרמו דבר ואפילו פעלו נגדה וחיזקו דווקא את טענות האב. הקיבוץ הוא הבעלים של המפעל, הקיבוץ הוא המעסיק של האב, אך ככל החברים, אין בין הקיבוץ לבין האב יחסי עובד מעביד על כל המשתמע מכך, לרבות חווי עבודה ותלושי שכר. כל טענותיה לבעלות במפעל, דיבידנדים וכדומה לא הוכחו.

26. באשר לזכויות שכן קיימות לאב, אלה נכללו בחו"ד המומחה.

27. לעניין חוות דעת האקטואר המומחה טוען האב, כי הקביעה שהסכום של 220,000 ₪ ממכירת דירת האישה מחוץ לאיזון המשאבים אינה בסמכות המומחה, ודורש חלוקת כספים אלה שכן מדובר לשיטתו בכספים משותפים.

28. לעניין הרכבים - ברשות הצדדים שני רכבים: אחד מסוג פז'ו שנת 2013, והשני מסוג רנו שנת 2008 מדובר ברכב ישן ותקול שעומד בחניה, ללא ססט מאחר שאין תועלת כלכלית להחזיקו. לא הוגן כי האב ישלם מחצית ממחיר מחירון של רכב תקול. מוצע למכור אותו למרבה במחיר ולהתחלק בתמורה.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

29. נטען כי האב הבריח נכסים, אך אין בכך דבר. האב הוכיח ששילם עבור חובות משותפים. בחשבון המשותף נלקחה הלוואה, האב משלם בהוראת קבע 1,300 ₪ מחשבונו לפירעון ההלוואה המשותפת שנלקחה לסילוק החובות וההלוואות בחשבון זה. במועד הקרע עמדה יתרת ההלוואה על 26,680.26 ₪.
- בנוסף קיימת הלוואה משותפת נוספת שנלקחה לצורך רכישת הרכב המשותף. יתרת ההלוואה נכון למועד הקרע: 28,031 ₪.
30. האב טען כי בסכום שבמחלוקת 48,000 ₪ קנה ריהוט וציוד לבית לאחר השיפוץ. האישה עדיין מתגוררת בבית זה עם כל הציוד שנרכש ויש להורות על חלוקת הציוד והריהוט בין הצדדים, ולכל הפחות להעביר לנתבע את שווי חלקו בציוד שנותר בבית.
31. באשר לחוות דעת המומחה האב מבקש להעדיף את חלופה ב' שכן לדבריו אין לו כסף נזיל.

דיון והכרעה

32. על הצדדים חלות הוראות סעיף 5 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973, לפיהן עם פקיעת הנישואין יהיה זכאי כל אחד מבני הזוג למחצית שווי כלל הנכסים שצברו בני הזוג במהלך החיים המשותפים, להוציא נכסים שהיו לבני הזוג ערב הנישואין, או שקיבלו במתנה או בירושה בתקופת הנישואין, או נכסים שהוסכם בכתב ששוויים לא יאוזן.
33. הפסיקה התוותה מספר שלבים להליך איזון המשאבים ועיקרם:
- א. קביעת מועד הקרע;
- ב. קביעת כלל נכסי בני הזוג אותם יש לאזן;
- ג. איזון הנכסים ע"י הערכת שוויים וחלוקת הפער שבין ערך נכסי בן הזוג האחד לערכם של נכסי בן הזוג השני.
- (ר' עמ"ש (מרכז) 19796-09-17 י.צ. נ' ש.ס.צ., ניתן ביום 13/9/18 [פורסם במאגרים])
34. לצורך קביעת סך נכסי הצדדים ושוויים, וכלל זכויות הצדדים מכל סוג שהוא מיום נישואיהם ועד למועד הקובע וכן אופן איזונם, מונה כאמור אקטואר מומחה לתת חוות דעתו. המועד הקובע נקבע בהסכמה על יום 1.7.2021 (להלן: "המועד הקובע").
35. כידוע, בית המשפט מסתייע לעיתים בחוות דעת מומחים לצורך הכרעה בדיון. ההלכה בעניין מעמדה של חוות דעת מומחה היא כי ככלל בית המשפט יאמץ את ממצאי המומחים מטעמו

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תלה"מ 17883-10-21

תלה"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

והמלצותיהם, "אלא אם כן קיימים טעמים נכבדים ובעלי משקל ממשי, המצדיקים סטייה מאותה המלצה" (ר' רע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני, פ"ד נה(2) 331); בע"מ 9358/04 פלוני נ' פלוני (פורסם במאגרים, 02.05.2005); ע"א 293/88 חב' יצחק ניימן להשכרה בע"מ נ' רבי (פורסם במאגרים).

36. עם זאת, חוות הדעת הינה בבחינת כלי עזר והמלצה, אמנם כבדת משקל אך לא מכריעה, ובית המשפט אינו פטור מהפעלת שיקול דעת שיפוטי עצמאי (ר' בע"מ 27/06 פלוני נ' פלוני (פורסם במאגרים, 01.05.2006).

חוות דעת האקטואר המומחה

37. חוות הדעת הוגשה לבית המשפט ביום 19.6.22. הציג המומחה את דרכי חישוב זכויות הצדדים והציע כמקובל, שתי חלופות לאיזון כלל זכויותיהם של הצדדים:
חלופה א' – איזון הזכויות על בסיס ערכן הנוכחי. לפי חלופה זו על האיש להעביר לאשה סך של 182,678 ₪ לאיזון כולל של עודף זכויותיו.
חלופה ב' – איזון הזכויות על בסיס מימושו וקבלתן בפועל. חלופה זו נחלקת למספר חלקים.
1. איזון נוכחי – בו קיים הפרש לטובת הבעל, ולפיכך, על האשה להעביר כיום לאיש סך של 2,633 ₪; 2. איזון ביום 31.5.2026 - בו קיים הפרש לטובת האשה, אז יהיה על האיש להעביר לאשה סך של 2,588 ₪ ביום זה, וסכום זה יעודכן בהתאם לתשואות קרן השתלמות אקסלנס מיום חוות הדעת ועד ליום התשלום; 3. איזון בעת פרישת האיש מעבודתו ב-XXXX – אז יתבצע פדיון חופשה, ויהיה על האיש להעביר לאשה מחצית מסכום פדיון החופשה (16,934 ₪) בסך של 8,467 ₪, וסכום זה יעודכן בהתאם לעדכוני שכר ככל שיבוצעו, החל מיום חוות הדעת ועד למועד התשלום; 4. איזון זכויות פנסיוניות בחברת "כלל פנסיה וגמל בע"מ – שם קיים הפרש לטובת האיש ולכן שיעור של 29.09% מהיתרה שנצברה לאיש במועד הקובע בקרן הפנסיה, בצירוף תשואה מהיום הקובע עד ליום ההעברה, תועבר לחשבון האישה.

38. בחוות הדעת נלקחו בחשבון קרן השתלמות, פנסיה, ביטוחים, פדיון חופשה, זכויות פנסיוניות, חשבונות בנק, כלי רכב.

39. באשר לעסק XXXXX של האישה ציין המומחה כי ההכנסות נמוכות יחסית וכי בהתאם לפרמטרים שונים לא ראה לנכון לייחס לעסק מוניטין. כן נכללו ייתרת מלאים ורכוש קבוע, חוב לביטוח לאומי, מע"מ, וכספי סיוע לעצמאים שהופקדו בחשבונה.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תלה"מ 17883-10-21

תלה"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

40. המומחה ציין כי במסגרת איזון היתרות בחשבון האישה לא נכללו 220,000 ₪ שהיו צבורים במסגרת פיקדונות, היות שמדובר בכספים שנותרו לאשה ממכירת דירתה הפרטית והלא משותפת בשנת 2016.

41. עוד ציין המומחה (עמ' 12 סעיף 7 לחוות הדעת) כי כחצי שנה לפני המועד הקובע משך האיש 49,440 ₪ מקרן ההשתלמות אקסלנס והכספים הופקדו בחשבונו הפרטי. המומחה ציין, ובצדק, כי שאלת גורלם של כספים אלה היא סוגיה משפטית שעל בית המשפט להכריע בה. אציין כי כספים אלה לא אוזנו בהתאם לחוות הדעת.

כלי הרכב

42. במהלך החיים המשותפים נרכשו שני רכבים, שניהם רשומים על שם האיש. רכב מסוג רנו אשר לטענת האישה, היה רשום על שם האיש, אך היא עשתה בו שימוש בלעדי, ורכב נוסף מסוג פגיו שלטענת האישה ניתן לה במתנה ואף הוא נותר רשום על שם האיש. לאחר הפרידה נאלצה האישה לרכוש רכב בעזרת הלוואה שלקחה בסך 38,000 ₪.

43. האיש גרס לעניין זה כי לא מנע מהאישה שימוש, להיפך, הוא אמר לה שהאוטו בחניה (רנו) אבל כשהוא זקוק לו הוא ישתמש בו גם, אך היא קנתה רכב על דעת עצמה (עמ' 15, ש' 32,33, עמ' 16, ש' 1-3). כמו כן נטען כי הרכב מסוג "פגיו" תקול, ועומד בחנייה המשותפת של הצדדים ללא רישיון בתוקף וללא טסט, שכן הוא "אינו שווה פרוטה". האיש הציע כי הרכב יימכר למרבה במחיר והצדדים יתחלקו בתמורה והאישה הסכימה לכך.

44. בחוות דעתו כלל המומחה במצבת זכויותיו של האיש את שווי כלי הרכב במועד הקובע בהתבסס על מחירון יצחק לוי משוערך ליום חוות הדעת, ובסה"כ שווי שני הרכבים 47,800 ₪, משוערך ליום חו"ד – 38,978 ₪.

45. האישה טענה כי יש לאזן את שווי מחצית הרכבים על פי מחירון לוי יצחק (שלא צורף).

איזון שווי הרכבים

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

46. חרף טענות האיש בדבר היותו של רכב אחד תקול ורכב שני שלכאורה ניתנה לאישה הזכות להשתמש בו, אני סבור כי האיש, ששני הרכבים רשומים על שמו, שלט שליטה מלאה ברכבים והוא מחזיק בהם גם כיום. האיש לא ביקש למנות כונס למכירת הרכבים ולא ניסה למכור אותם בעצמו. ביחס לרכב הרנו, על אף טענותיו כי אפשר שימוש לאישה, אני מעדיף את גרסת האישה כי נותרה לאחר הפירוד ללא רכב, ונאלצה לרכוש רכב יד שניה ואף נטלה הלוואה לשם כך. אין כל היגיון כי האישה, חסרת נכסים וחסרת ביטחונות כלכליים, תעמיס על עצמה הלוואה לצורך רכישת רכב, אילו הייתה יכולה להשתמש ברכב של הצדדים או לפחות אחד מהם.

47. משבחר האיש להותיר את הרכבים בבעלותו ובחזקתו, שומה עליו לשלם לאישה את חלקה בשווי הרכבים. בהיעדר ראיות סותרות אני מקבל את האמור בחוות דעת המומחה ולא מוצא לנכון להפחית את שווי הרכבים, שנכללו בחוות דעת המומחה.

סכום של 48,000 ₪ – מתוך כספי קרן השתלמות של האיש

48. לטענת האישה נגזל חלקה מתוך קרן ההשתלמות של האיש שעמדה בחודש 2/21 על סך של 49,440 ₪. בחודשים שקדמו למועד הקובע, בתקופה שכבר חיו בנפרד והאיש ידע שמועד הפירוד קרב, משך האיש את סכום הקרן במספר משיכות, ובסה"כ משך 48,000 ₪. מדובר בסכום שמחצית ממנו שייך לאשה ויש לאזנו.

49. האיש טען שהכספים נמשכו בעת שחיו הצדדים יחד ונוצלו לצורכי הבית המשותף ולדבריו "חלק מהכסף שהשתמשתי בו, זה היה לבית שגרנו ביחד." (עמ' 16, ש' 8). בסכום זה נקנה לטענתו ריהוט וציוד לבית לאחר שערכו הצדדים שיפוץ, והאישה עדיין מתגוררת בבית עם כל הציוד שנרכש בכספים אלה.

50. בחוות דעתו ציין המומחה כי כחצי שנה לפני המועד הקובע ביום 4.2.21 משך האיש סך של 49,440 ₪ מקרן השתלמות אקסלנס. סכום זה הופקד לחשבון הפרטי בבנק הפועלים, ומספר ימים לאחר מכן משך האיש סכום כולל של 48,000 ₪ במזומן מחשבון.

51. חרף בקשות המומחה, הנתבע לא סיפק כל פרטים ולא המציא כל ראיה בדבר רכישת ציוד לבית או מטלטלין או שימוש שנעשה בכספים אלה וטענותיו בענין זה נותרו תלויות על בלימה. לא הובאה כל חשבונית בגין רכישת ציוד חדש או ביצוע שיפוץ בבית. כמו כן, לא הובאו עדויות של בעלי מקצוע שביצעו שיפוץ או ששולמו להם כספים תמורת עבודתם.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

52. אני סבור כי כאשר מבוצעת משיכת כספים משמעותית על ידי אחד הצדדים, במועד קרוב למועד הקרע, חובת ההוכחה בדבר השקעת הכספים ברכוש משותף רובצת על הטוען לכך. הנתבע, כאמור, לא עמד בנטל זה ולפיכך החזקה היא כי כספים אלה, שנצברו כל כולם בתקופת החיים המשותפת, הם כספים משותפים שיש לאזנם.

53. לאור האמור אני קובע כי יש לאזן בין הצדדים סכום זה שנמשך לפי המועד הקובע. **על הנתבע להעביר לידי התובעת 24,000 ₪.**

סכום של 200,000 ₪ – כספי התמורה ממכירת דירתה של האישה

54. כאמור האיש טען כי הוצאת כספים אלה מחוץ לאיזון אינה בסמכות המומחה, ודרש חלוקת כספים אלה בטענה שמדובר בכספים משותפים.

55. האיש טען כי כשהחליטו הצדדים למכור את דירת האישה כדי להשתמש בכספי המכירה לשיפוץ דירת מגוריהם, התבקש לחתום על תצהיר בקשר עם מכירת הדירה כי הזכויות בדירה שייכות רק לאישה, אך לטענתו הובהר לו והוסכם בינו לבין האישה, כי תצהיר זה תקף אך ורק במסגרת המכירה, כלפי הקונים ושם בלבד. ואולם, הוא זה שטיפל בדירה ואף שילם משכנתא עבורה מספר חודשים והייתה ביניהם הסכמה משותפת כי הדירה של שניהם. כמו כן הכספים ממכירתה הושקעו בביתם המשותף.

56. האישה טענה כי לאחר מכירת הדירה שהייתה בבעלותה הבלעדית, ולאחר כיסוי החובות בגינה, החזיקה את הכספים שנותרו מהמכירה בהפרדה רכושית מתוך כוונה לקנות באמצעותם קורת גג אחרת. סופו של דבר האישה לא הצליחה לרכוש קורת גג אחרת, אך היא הותירה את כספי מכירת דירתה בנפרד ולא ערבבה כספים אלה בתוך ה"פול" המשפחתי. כספים אלה סייעו לה וכן משמשים גם כיום כבטוחות להלוואות.

57. בנה של האישה מר א' פ' הצהיר כי נהג לשהות בדירת אמו בXXXX בעיקר בסופי שבוע, חופשות וחגים. עוד הצהיר כי הוא נהג לטפל בדירה, שיפץ אותה והוא טיפל בנושא שכירות הדירה, הביא את הקונה וטיפל בעסקה.

58. מאחר שמקור הכספים שבמחלוקת הם ברכוש אישי של האישה, שהיה שלה טרום הנישואין, ואשר לא בוצעו בו השקעות משמעותיות בזמן הנישואין, הרי שהנטל להוכיח כי, חרף

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

האמור, כוונת הצדדים הייתה כי כספים אלו יהיו משותפים רובץ על הטוען לכך, היינו, על האיש.

59. גם במקרה זה לא עמד האיש בנטל, ולא הצליח להביא ולו ראייה בודדת התומכת בכך כי כוונת הצדדים הייתה לשייך את דירת האישה או הכספים שהתקבלו כתוצאה ממכירתה לרכוש המשותף.

60. מהראיות עולה כי לא רק שהאישה הקפידה לשמור כספים אלה בחשבון נפרד ולא לערבבם בכספי התא המשפחתי, אלא שהאיש עצמו חתם על תצהיר, עוד בשנת 2015 בסמוך למכירת הדירה, בו הצהיר כי אין לו כל זכויות בדירה. בהקשר זה יצוין, כי לצדדים היה חשבון בנק משותף, כך שהעובדה כי האישה בחרה להפקיד את כספי מכר הדירה בחשבון פרטי ונפרד מלמדת במובהק כי לא הייתה כל כוונת שיתוף בכספים אלה.

61. בעדותו טען האיש כי התצהיר נחתם בעת שהיחסים לא היו טובים (עמ' 15 ש' 20) ובהמשך טען כי הוא לא מיומן ואין לו ידע נדרש והוא חשב שהצדדים יוכלו להתחשבן לאחר מכן (עמ' 15 ש' 23-26).

62. עדותו של האיש בנקודה זו אינה משכנעת. התצהיר עליו הוא חתום אינו מצריך מיומנות מיוחדת או ידע יוצא דופן, מדובר בתצהיר פשוט בו האיש מצהיר כי אין לו זכויות בדירה. טענתו המאוחרת, שנים אחרי שנמכרה הדירה, בדבר זכויות לכאוריות שיש לו בה, או שהיו לו בה, אינה יכולה להתקבל.

63. לאור האמור אני דוחה טענתו של האיש כי יש לכלול את כספי מכירת דירתה של האישה ברכוש המשותף ולאזנם.

64. שני הצדדים טענו כי נטלו הלוואות בזמן החיים המשותפים, הלוואות שטרם סיימו לשלמן. חוות דעת המומחה כללה את אותן הלוואות והתחשבה בהן ועל כן אין כל מקום לסטות מחוות הדעת בכל האמור להלוואות הצדדים.

סיכום החלק הרכושי

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תלה"מ 17883-10-21

תלה"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

65. ניתן תוקף של פסק דין לאפשרות השניה בחוות דעת המומחה (איזון בעת הבשלת הזכויות), כאמור בסעיף 2 לסיכום חוות הדעת (עמ' 13). הפסיקתא שצורפה לחוות הדעת תיחתם.

66. בהתאם לאמור בסעיף 53 לעיל אני מורה כי על האיש לשלם לאישה סך של 24,000 ₪, מתוכם יקוזז הסכום שעל האישה להעביר לאיש בהתאם לחוות הדעת (2,633 ₪) כך שעל הנתבע לשלם לתובעת סך של 21,367 ₪. סכום זה ישולם בתוך 30 יום שאם לא כן יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין.

ב. תלה"מ 17343-10-21 – תביעה לאחריות הורית והסדרי שהות

טענות האם

67. האחריות ההורית מוטלת כולה על כתפי האם, האב אינו נוטל חלק בגידול הקטינה. הקטינה שוהה עם האב משך שעות ספורות בשבוע, אינה ישנה כלל אצל האב, לא מתקלחת אצלו וכמעט שלא אוכלת אצלו.

68. רק לאחר התייצבות הסדרי השהות ומצבה הרגשי של הקטינה, אפשר יהיה לבחון הרחבת זמני שהות כך שיכללו גם לינה.

69. מסוגלותו ההורית של האב שנויה במחלוקת. כמו כן, אין סדר במפגשים, דבר שגורם לחוסר ביטחון אצל הקטינה.

70. לקטינה צרכים מיוחדים ובעיות רגשיות אשר לא מן הנמנע שנגרמו עקב המחסור בקשר עם האב, ומערכת היחסים העכורה בין ההורים.

71. מבוקש כי הקטינה תישאר עם אמה ולאב יקבעו הסדרי שהות מסודרים ומחייבים עם הקטינה, לפיהם לפחות פעמיים בשבוע יאסוף האב את הקטינה מהמסגרת החינוכית לביתו וישיבה לאחר ארוחת ערב לביתה עד השעה 20:00, ללא לינה. לחילופין, מבוקשים הסדרי שהות בהתאם להמלצות הגורמים המקצועיים.

טענות האב

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

72. בניגוד לטענות האם, הקטינה שוהה אצל האב בכל יום לאחר שעות עבודתו, אוכלת עמו ארוחת ערב, ובסוף היום חוזרת ללון בחדרה בבית האם, שנמצא מרחק צעדים ספורים מבית האב. התנהלות זו מתיישבת עם העובדה שהאם עובדת אחר הצהריים בעסק שלה, ובשעות אלה האב כבר חוזר מעבודתו והקטינה נמצאת עמו.
73. האם מתארת את האב כאדם נורא, חסר מסוגלות, אך היא בעצמה שולחת את הקטינה אליו בכל יום כדי להתפנות ללקוחותיה.
74. מערכת היחסים בין הצדדים ידעה יותר ירידות מאשר עליות, כאשר לבסוף אולץ האב לצאת מהבית בו התגוררו ואשר הוא היה בעל הזכויות בו. רוב רכושו וחפציו האישיים נותרו בבית. כדי לקבל הקצאה לבית נוסף בקיבוץ נאלץ האב להגיש בקשה לישוב סכסוך. מאז, מתגוררים הצדדים בית מול בית וכאמור הקטינה נמצאת אצלו בכל יום, מרצונה, מסיום לימודיה וסיום עבודתו, עד לרגע בו היא רוצה לישון. האב אינו רוצה להקשות על הקטינה שרגילה לישון בביתה ולכן אינו לוחץ עליה שתישאר לישון אצלו, ואולם, מבחינתו אין כל מניעה שהקטינה תלון אצלו.
75. האם הגישה בעבר תלונות במשטרה נגד האב שנסגרו מיד שכן היו חסרות כל בסיס.
76. האם מנסה לצייר מציאות לפיה הקטינה שוהה אך ורק אצלה במטרה להגדיל את סכום המזונות.
77. האב טוען לזמני שהות משותפים על הקטינה. עוד ציין האב כי הוא מוכן לקביעת הסדרי שהות עם הקטינה של יומיים בשבוע וסוף שבוע לסירוגין, אך הדגיש כי יהיה זמין לקטינה בכל עת שתרצה לשהות עמו, וכן הדגיש כי זמני שהות כנ"ל מהווים למעשה "הרעת תנאים" עבורו ועבור הקטינה, שנמצאת אצלו כל יום נכון להסדר הנוכחי.

דיון והכרעה

78. בעניין הצדדים הוגש ביום 27.1.22 תסקיר העו"ס לסדרי דין מר גיל קנטור, מהלשכה לשירותים חברתיים במועצה האזורית הגליל העליון, לעניין הקשר של הקטינה עם כל אחד מההורים והמלצות קיום הסדרי שהות בין ההורים לקטינה.
79. בהתייחס להסדרי השהות הקיימים ציין העו"ס במפורש בתסקיר כי בכל יום הקטינה ממתנה לאב שישוב מעבודתו, אז מגיעה לבית האב, לרוב אוכלת שם ארוחת ערב וחוזרת

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

- לבית האם למקלחת ושינה בסביבות 20:30. כן ציין העו"ס, כי בימים שהאב אינו פנוי לקבל את הקטינה היא חווה אכזבה ותסכול.
80. העו"ס המליץ על הסדרי שהות לפיהם הקטינה תוסיף ותישן רק בבית האם, כאשר בעתיד תיבחן האפשרות להרחבת הסדרי שהות עם האב כך שיכללו גם לינה. לפיכך, הומלץ כי בימים שלישי וחמישי תשהה הקטינה עם האב (ללא לינה), מסיום המסגרת החינוכית ועד לשעת השינה. בסופי שבוע, לסירוגין, ללא לינה בשלב זה. במקרה של מחלה/ בידוד, בימים שהקטינה אצל האב האחריות ההורית תהיה על האב.
81. להמלצות אלה ניתן תוקף של החלטה והעו"ס לסדרי דין הוסמך לפעול במקרה של מחלוקת בין הצדדים.
82. העו"ס לא זומן לחקירה על ידי איש מהצדדים.
83. האם כלל לא נחקרה על זמני שהות. האב העיד כי זמני שהות מתקיימים מעבר להמלצות העו"ס שכן הקטינה אצלו בכל יום, למעט ימים שפוגשת חברות. כמו כן העיד כי הוא אוסף אותה ביום שישי מהמסגרת החינוכית לבילוי משותף ואחר כך משיבה לבית האם וגם לוקח אותה בשבתות (ר' עמ' 12, ש' 10 – 15).
84. נוכח ההסכמה העקרונית של הצדדים על קיום זמני שהות של האב עם הקטינה במסגרת שהומלצה, אני מאמץ את המלצות תסקיר העו"ס לפיו זמני שהות של האב עם הקטינה יהיו פעמיים בשבוע בימים שלישי וחמישי, ללא לינה, משעת האיסוף מהמסגרות החינוכיות ועד לשעה 20:00.
85. אציין את שנקבע פעמים רבות על ידי בתי המשפט בדבר מעמד תסקיר עו"ס לסדרי דין: "נזכיר, כי מעמדו של תסקיר עו"ס הוכר בפסיקה כשווה ערך לחוות דעת מומחה. כן נקבע זה מכבר, כי בית המשפט ייטה לאמץ את ממצאי חוות דעת מומחה (או תסקיר) ומסקנותיה, וזאת בהיעדר ראיות כבדות משקל לסתירת האמור בהן. ראו לעניין זה: רמ"ש (חי')-16708-05-20 פלוני נ' פלונית [פורסם בבנו] (18.5.2020), פס' 24 והפסיקה המובאת שם" (רמ"ש 45241-09-21 מיום 4.10.21 פורסם במאגרים).

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תלה"מ 17883-10-21

תלה"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

86. אני סבור כי בנסיבותיו של תיק זה, בו הצדדים מתגוררים במרחק הליכה האחד מהשני, שניהם באותו קיבוץ, אין מקום להקשות על הקטינה ולחייב אותה ללון בבית האב, כאשר גם האב עצמו אינו מבקש לכפות על הקטינה הסדר מעין זה.

87. עוד התרשמתי כי הצדדים שניהם, מקיימים את זמני השהות, לעיתים מעבר למומלץ ולעיתים תוך שינוי הזמנים והדברים נעשים בתיאום והסכמה. סיבת המחלוקת, אינה עניינית בקשר לזמני השהות, אלא היא מכוונת כל כולה לשאלת החיוב במזונות. אומר בהקשר זה את הברור מאליו: הקטינה אינה אמורה לשאת במחיר המאבק של הוריה בקשר למזונותיה, וזמני השהות צריכים להיבחן בהתאם לטובת הקטינה ולא בהתאם לאינטרסים הכלכליים של ההורים.

88. סיכומו של דבר, ניתן בזאת תוקף של פסק דין להמלצות התסקיר מיום 27.1.22 והצדדים יפעלו על פיו.

ג. תלה"מ 17883-10-21 – תביעה למזונות ומדור קטינה

89. המחלוקת העיקרית נוגעת לסוגיית השתכרות הצדדים וצרכי הקטינה, כאשר זמני השהות מתקיימים כאמור לעיל.

טענות האם

90. חלוקת הנטל רחוקה מלהיות שוויונית. בין האב לקטינה מתקיימים זמני שהות מינימאליים ביותר, ו-90% ויותר מנטל גידול הקטינה מוטל על האם. בנוסף קיים פער גדול בהכנסות שהוכח על ידי המסמכים שצורפו.

91. המזונות הזמניים שנפסקו אינם מספיקים לקטינה. האם נאלצה לקחת הלוואות לכיסוי משיכות יתר ולרכוש רכב לאחר הפרידה. עד למועד עזיבת האב את הדירה המשותפת, נשא האב בכל הוצאות המדור של האם והקטינה וכן בכל הוצאות החינוך של הקטינה. מאז עזיבתו הנטל הכלכלי המוטל על האם גבוה ביותר. האם טוענת להוצאות בגין מדור והוצאותיו השוטפות של כ-4,000 ₪. בחודש, הכוללים: שכירות – 2,100 ₪; חשמל כ-879 ₪; מס מוניציפאלי – 500 ₪; ארנונה – 341 ₪; מים כ-100 ₪; גז – 90 ₪; תקשורת כבלים – כ-150 ₪;

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

92. האב חבר קיבוץ המתגורר בבית המשויך לו וזוכה למדור חניס, וסבסוד הוצאות רבות. האב לא משלם שכירות כלל והוצאותיו השוטפות מינימאליות, כך למשל משלם כ-100 ₪ חשמל.
93. בשעת פסיקת המזונות הזמניים יוחסה לאם הכנסה של 8,000 ₪ בחודש, כעת ברור שנתון זה שגוי.
94. לא נלקחו בחשבון הוצאות מדור הקטינה. כמו כן, הוצאות המדור אינן מגולמות בהוצאות העסק כפי שסבר בית המשפט בתחילה. המסמכים שצורפו מפריכים את הטענה כי חלק מההוצאות השוטפות מועמסות על העסק, שכן היא איננה עוסק מורשה ולא מתבצע כל קיזוז בהוצאותיה.
95. מבוקש לקבוע דמי מזונות של 2,200 ₪ לחודש, וכן 950 ₪ השתתפות במדור הקטינה (30%). בנוסף, ובשים לב לכך שנטל גידול הקטינה מוטל כולו על האם ופער ההשתכרות בין הצדדים, יש לחייב את האב ב-90% מההוצאות הבריאות והחינוך של הקטינה, הרגילות והחריגות. כמו כן, יש להתחשב בכך שהאב חבר הקיבוץ וחלק מצרכי הקטינה / השירותים המסופקים, מסובסדים על ידי הקיבוץ.

טענות האב

96. האב מכחיש את צרכי הקטינה כפי שהוצגו על ידי האם. בפועל הוצאות הקטינה נמוכות בהרבה. האם טוענת לסכומים מופרזים ובלתי נכונים, במטרה לקבל דמי מזונות גבוהים שאין להם כל בסיס והצדקה.
97. האב מציין כי אינו מקל ראש בבעיות הרגשיות אצל הקטינה והן מטופלות ושני הצדדים נושאים בעלויות אלה.
98. כמו כן, הכנסות האם גבוהות פי שניים מהכנסות האב ובחשבונה כספים נזילים בסכומים גבוהים.
99. האם לא הוכיחה את הוצאות הקטינה הנתענות. הקבלות שצורפו אינן תואמות את הסכומים הנדרשים ורובן אינן רלוונטיות, ובנוסף, עדויות האם בעניין זה היו סותרות ומתחמקות, כך למשל טענה בחקירתה כי רק לפני שבוע הוציאה 1,000 ₪ על ביגוד והנעלה, אך לאחר שבי"כ האב הקשה עליה נאלצה להודות כי מי ששילם על כך היה האב (עמ' 6, ש' 10-12, 16, 17). עדות זו מחזקת את טענות האב לכך שהוא רוכש לקטינה נעליים ובגדים.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

100. חרף הנספחים הרבים שצורפו לא עלה בידי האם להוכיח את הסכומים המופרזים שנתבעו על ידה.

101. בשים לב לכך שהקטינה שוהה אצל האב מידי יום, וכן לכך שהאם מרוויחה כמעט פי 2 מהאב, יש להשית על האב דמי מזונות מופחתים ולהעמיד את דמי המזונות החדשיים לקטינה, לרבות מדורה, על סך של 700 ₪ לחודש.

דיון והכרעה

102. חיוב אדם במזונות ילדיו הקטינים קבוע בסעיף 3 (א) לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות) תשי"ט-1959, ונבחן על פי הוראות הדין האישי החל עליו, בענייננו – הדין העברי.

103. בעת קביעת גובה המזונות והמדור וחלקו של כל אחד מההורים, יבחן בית המשפט את נסיבותיו של כל מקרה ומקרה העומד בפניו ויפעיל שיקול דעת נרחב כך שהפתרון שיינתן יהיה המתאים ביותר למשפחה שלפניו.

104. בפסיקה הוצעו נוסחאות שונות לקביעת חלוקת הנשיאה במזונות הקטינים בין ההורים, המביאות בחשבון את המשתנים הרלבנטיים, קרי, צרכי הקטינים, יחס ההכנסות בין הצדדים ויחס זמני השהות (ר' למשל עמ"ש (ת"א) 59072-02-15 ע"מ נ' ע"ג [פורסם במאגרים] (3.7.2016); עמ"ש (חי) 17309-05-17 ג.ט. נ' א.ק. [פורסם במאגרים] (15.6.2018); עמ"ש (ת"א) 8680-01-19 ע"מ נ' ב' [פורסם במאגרים] (6.2.2020)).

105. עם זאת, נפסק כי "אין מדובר בקביעת נוסחאות אריתמטיות נוקשות הקושרות בין הכנסות ההורים והיקף המשמורת הפיזית המסורה לכל אחד מהם לבין שיעור המזונות." וכן נאמר כי "הקביעה תהיה נטועה תמיד במכלול נסיבות העניין, כששיקול העל המנחה אותה הוא טובת הילד ורווחתו בבתי שני ההורים" (בע"מ 919/15, פלוני נ' פלונית (מיום 19.07.2017 [פורסם במאגרים] סעיף 126 לפסק דינו של כב' השופט ע' פוגלמן; להלן: "בע"מ 919/15").

106. הכללים לנשיאה בנטל מזונות הקטינים נוסחו היטב בבע"מ 919/15 כאשר בגילאי 6 – 15 החיוב לשאת בצרכי הקטין, חל על שני ההורים, מדין צדקה, "על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית בפועל, ובשים לב למכלול נסיבות המקרה" (ראו בע"מ 919/15 לעיל, עמוד 125 לפסה"ד).

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תלה"מ 17883-10-21

תלה"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

107. הכללים שנקבעו בהלכת בע"מ 919/15 הורחבו בפסיקה רבה מאוד ונקבע שיש ליישם בכל עת שנפסקים מזונות קטינים, ואף במקרים שלא מתקיימים זמני שהות שוויוניים.

108. במקרה שלפניי אין חולק כי זמני השהות של האם עם הקטינה נרחבים יותר, ומאז פרידת הצדדים הקטינה לנה אצל האם בלבד. ואולם, חרף טענות האם כי האב אינו מקיים זמני שהות עם הקטינה, עולה, וכך גם צוין בתסקיר העו"ס, כי הקטינה שוהה אצל האב מידי יום, כפי הנראה כ-3 שעות ביום, אוכלת אצלו ארוחת ערב מידי ערב או לכל הפחות מספר פעמים בשבוע, כך שמוכן כי יש להתחשב בזמני השהות בהם נמצאת הקטינה אצל האב, וזאת מאחר שמטבע הדברים קיימות לו הוצאות שהוא מוציא על הקטינה בעין, עת שהיא שוהה עמו (ראו עמ"ש (חיפה) 26409-10-18, מ.ש. נ' ק.ש. [פורסם במאגרים] (2019);

109. כמו כן, לאור גילה של הקטינה, כאמור כיום בת 8 וחצי, יש להתחשב בהכנסות שני ההורים בבואנו לקבוע סכום המזונות.

הכנסות הצדדים

110. האישה XXXX עצמאית, הצהירה כי היא עוסק פטור עם הכנסה של כ- 5,500 ₪ בממוצע בחודש. האישה נחקרה לגבי הכנסותיה וטענה כי מקבלת תקבולים בביט (אפליקציה להעברת כספים) ולא מקבלת מלקוחות סכומים במזומן (עמ' 2, ש' 1, 18-19).

111. תחילה אומר כי במספר חודשים בשנת 2021 היו לאם הכנסות ממוצעות של 10,000 ₪ בחודש. ודוק אין מדובר בהכנסה נטו, אלא בתקבולים שהופקדו בחשבון הבנק. זאת ועוד, האם הצהירה כי היא לא מקבלת מלקוחותיה כסף במזומן, אך הצהירה כי את הוצאותיה השוטפות בגובה של אלפי שקלים בחודש משלמת במזומן. בחקירתה האם נשאלה מדוע אין בחשבונה תיעוד של משיכות מזומן, והשיבה "למה שיהיה משיכות מזומן אם אני לא צריכה להוציא כסף." (עמ' 2, ש' 17) מדובר על אלפי שקלים שהתובעת מחזיקה במזומן ולטענתה משלמת בעזרתם את הוצאותיה. טענתה כי מקור הכספים בהלוואה שנלקחה לצורך תשלום הוצאותיה שוטפות איננה יכולה להתקבל, וכשנשאלה אם היא זוכרת כמה נשאר מאותה הלוואה השיבה – "לא. אני חיה" (עמ' 2, ש' 32). אני מתקשה לקבל שהאם משלמת סכומים גדולים במזומן מבלי לדעת כמה נותר בידה לחודש הבא. לשאלת בית המשפט מדוע אם לקחה הלוואה לא מופיעה משיכת מזומן של כספי הלוואה השיבה האם – "אני לא זוכרת מה היה בחודשים האלה לא ראיתי." (עמ' 2, עמ' 30). גם תשובה זו איננה יכולה להתקבל, ואין לי ספק כי חלק מהכנסות האם מתקבלות במזומן, וככל הנראה אין להן ביטוי בדוח

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

רווח והפסד. המסקנה היא, בהכרח, כי הכנסתה של האם כוללת סכומים, כפי הנראה לא מבוטלים, שמשולמים לה במזומן ומכאן שהכנסת המצרפית גדולה מכפי שטוענת.

112. נוכח העובדה שנטל גידול הקטינה נופל בעיקרו על כתפי האם, ועקב הפירוד גדל הנטל הכלכלי המוטל עליה, סביר להניח כי היא האם עובדת ככל יכולתה להגדיל הכנסותיה, בעיקר בהיותה עצמאית.

113. כמו כן, עיון בדו"ח רווח והפסד ודפי החשבון של האם מלמד על הכנסות גבוהות יותר מכפי שנטען. לאור נתונים אלה, אני סבור כי ההערכה שהתקבלה בעת פסיקת המזונות הזמניים, וייחסה לאם הכנסה חודשית של 7,500 ₪ (ולא 8,000 ₪ כפי שנכתב בסיכומי האם), הייתה הערכה מדויקת, והיא עולה מחומר הראיות שהובא בפני. יחד עם זאת, טענתו של האב כי האם מרוויחה יותר ממנו לא הוכחה ולא נתמכה בראיות כלשהן.

114. האב עובד בחברת XXXX בקיבוץ XXXXX משנת 1977. תלושי השכר שצורפו מעידים על הכנסה חודשית ממוצעת של 11,500 ₪ במונחי נטו. האישה טענה שלאב הכנסות מעבודות "בשחור" שאינן מדווחות בסכומים של אלפי שקלים נוספים.

115. בחקירתו נשאל האיש לגבי עבודה במפעל מתחרה בXXXXX שלטענת האישה היה חוזר משם עם מזומנים:

ש. אני מתכוונת לפעל בXXXXX ששייך אחד לבני דודינו

ת. נכון, קוראים לו XXXX, ואני והוא חברים מאוד מאוד טובים, ולפעמים בימי שישי או שבת הייתי הולך אליו לכוס קפה והיינו משוחחים ויושבים, ובאיזה שהוא שלב XXXX שמעו שאני הולך אליו, ושאלו אותי מה אני עושה שם אמרתי שאני חבר שלו הולך שותה קפה, ואמרו לי לא לעשות את זה. אז הפסקתי. יש לו מפעל מתחרה לXXXX

ש. אני אומרת לך שעד השלב שיצאת מהבית, וברגע שזה עלה ויצא החוצה עצרו אותך מXXXX, היית אומר לה שאתה הולך לעבוד לא חוזרים עם מזומנים מלשתות קפה, והוא יודע שעבדת אצלו XXXX וכולם יודעים, אז חבל להכחיש. אף אחד לא נמצא פה כרגע מהקיבוץ אבל כן עבדת וקיבלת עוד הכנסות.

ת. אני מכחיש

(עמ' 17, עמ' 26 – 35)

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תלה"מ 17883-10-21

תלה"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

116. האב כאמור הכחיש, ואילו מצד האם לא הובאה כל ראיה להוכחת טענה זו ואותו "XXXX" לא זומן להעיד, כך שאין אלא לדחות טענות אלה.

117. כן נטען, כי האב נמנע מלהציג תלושי שכר, הסכם עבודה או כל החלטה הנוגעת לשכרו וזכויותיו אצל המעסיק "XXXX", ויש לזקוף זאת לחובתו. האישה הוסיפה כי לצורך הוכחת טענותיה נאלצה לשלם מכיסה ולזמן לעדות את מנכ"ל חברת XXXX וכן את מי שהייתה מנהלת החשבונות בקיבוץ עד לאחרונה, אולם אלה מסרו גרסאות סותרות ומתחמקות.

118. טענות אלה אין בהן דבר וחצי דבר. ברי, כי הקיבוץ הוא הבעלים של המפעל, ולאיש אין כל מניות בו. מקובלת עליו טענת האב כי צירף את כל המסמכים הרלוונטיים והאב הצהיר בעצמו כי אין בינו לבין הקיבוץ יחסי עובד מעביד והוא אינו מקבל תלוש שכר אלא דפי תקציב ככל החברים, אותם צירף. על כל אלה העיד גם מר ש' שזומן להעיד על ידי האם והשיב כי אין תלושי שכר, וכי המפעל מגיש להנהלת החשבונות של הקיבוץ דו"ח שעות עבודה, ממנו גוזרת הנה"ח את משכורתו של כל חבר. (עמ' 9, ש' 5, 21 – 23). עוד העיד כי המפעל בבעלות מלאה של הקיבוץ שהוא המעסיק. (עמ' 8, ש' 34, עמ' 10, ש' 4). עדות הגב' ל' שהייתה מנהלת החשבונות בקיבוץ לא מעלה ולא מורידה דבר מטענות האם.

119. התזה, שהוצגה על ידי התובעת, כי הנתבע, בהיותו חבר קיבוץ, הוא "בעל מניות" בכל אמצעי הייצור של הקיבוץ, לרבות המפעל, וכפועל יוצא מכך יש בכוחו להשפיע על חלוקת דיבידנדים או פירות נכסים אחרים מתוך נכסי הקיבוץ, כוחה יפה באופן תיאורטי בלבד. באופן מעשי השפעתו של חבר קיבוץ בודד על חלוקת דיבידנדים, מכירה או מימוש נכסים, וקבלת רווחים, היא מצומצמת ביותר ומתמצת בקול אחד מתוך למעלה מ- 200 חברי קיבוץ (הנתון לקוח מאתר הקיבוץ במרשתת). התובעת לא הוכיחה כי הנתבע נושא בתפקיד ניהולי או מרכזי וכי יש בכוחו להשפיע, מעבר כאמור להצבעה באסיפה הכללית, על אופן חלוקת רווחים ודיבידנדים. עוד ייאמר, כי מתוך עדותו של מר ש', מנהל המפעל, עולה כי חרף העובדה שמצב המפעל טוב מבחינת דוח רווח והפסד הרי שבפועל תזרימית אין כספים וכל חשבונות הבנק של המפעל נתונים ביתרה שלילית (עמ' 10 ש' 25-22). בנוסף העיד מנהל המפעל כי כעת נעשה ניסיון להכניס שותף במפעל שכן לקיבוץ אין את האמצעים ליישם תוכנית אסטרטגית להתפתחות המפעל.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

120. לאור האמור, אינני רואה כיצד ניתן לייחס לאב הכנסה תיאורטית מכח היותו חבר קיבוץ השותף בנכסי הקיבוץ. מהנתונים ומהראיות שהובאו בפני, אני מוצא כי הכנסתו של האב בהתאם לדפי התקציב ודפי החשבון, והן על פי עדותו שלו, מגיעה לסך של 11,500 ₪ נטו (כפי שגם נקבע בהחלטה למזונות זמניים). יצוין כי האב בן 64 שנים וכאשר מדובר בקטינה בת 8.9 שנים הרי שהחויב במזונות יתקיים גם לאחר שיגיע האב לגיל פרישה. יחד עם זאת מכח היותו של האב חבר קיבוץ הרי שהוא יהיה זכאי לפנסיה וקצבת זקנה ובנוסף יהיה זכאי לפירות מנכסי הקיבוץ ככל ויחולקו דיבידנדים. בנוסף, וככל ובריאותו תאפשר לו, ויש לקוות כי כך יהיה, הוא יוכל להמשיך לעבוד ולייצר פרנסה נוספת.

121. מכאן שיחס הכנסות בין הצדדים עומד על 60% לאב מול 40% לאם.

122. על אלה יש להוסיף את העובדה כי לאב אין הוצאות מדור וגם לא יהיו, שכן הוא חבר קיבוץ ובעל זכויות בדירה המשויכת לו, בעוד שהאם משלמת שכירות לקיבוץ, ומשכך הכנסתו הפנויה גבוהה מזו של האם באופן משמעותי והיא גדולה מפערי השכר הנזכרים לעיל. על כן החלוקה הנכונה היא, לאחר התחשבות בהכנסה פנויה, היא 65% לאב למול 35% לאם.

צרכי הקטינה

123. בתחילה, במסגרת הבקשה לפסיקת מזונות זמניים, פירטה האם סכומים גבוהים באופן חריג והעמידה את צרכי הקטינה על סך של 5,400 ₪ ללא חלקה בהוצאות המדור, כאשר סכומים אלה לא נתמכו בראיות. בתצהירה מיתנה האם את הסכומים המבוקשים והעמידה את צרכי הקטינה על סך 5,500 ₪ כולל חלקה של הקטינה במדור והוצאותיו. לפי הפירוט הבא: כלכלה, מזון, מוצרי היגיינה סופר פארם לרבות דאודורנטים ובשמים – 2,000 ₪; הנעלה וביגוד – 500 ₪; תרופות, ביטוחי בריאות – 150 ₪; דמי טיפול – 750 ש"ח; צעצועים וספרים, מתנות, ריהוט, בלתי"מ – 400 ₪; תרבות ופנאי: 200 ₪; נסיעות לרבות חלק יחסי בדלק, ביטוח, טסט - 600 ₪; חלקה של הקטינה במדור ואחזקתו – 950 ₪.

124. בנוסף, טענה האם כי לקטינה הוצאות מיוחדות בגין טיפול רגשי – 500 ₪, מורה פרטית כ- 800 ₪; חינוך בלתי פורמאלי (חוגים, קייטנות, צהרון, תלתון) – 1,000 ₪; חינוך והזנה בלי"ס – 3,000 ₪ בשנה.

125. אף לאחר שהפחיתה האם מעט מהסכומים עדיין מדובר בסכומים גבוהים באופן חריג ללא הצדקה וללא תמיכה בראיות מספקות, אף שצירפה עשרות רבות של קבלות.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

126. האב מצדו טען, כי מאחר שהוא היה אמון על פרנסת וכלכלת הבית ידועות לו ההוצאות בגין הקטינה, וצרכיה מסתכמים בכ- 1,230 ₪ בחודש. עוד בטרם כל החלטה שיפוטית ביצע האב הוראת קבע בסך 1,500 ₪ לטובת מזונותיה ומדורה של הקטינה. ובנוסף על כך משלם חלק נכבד מהוצאותיה לבדו.

127. אציין כי מאז בע"מ 919/15 לא נערכת הפרדה בין צרכים הכרחיים ושאינם הכרחיים ויש לאמוד את צרכי הקטין בכללותם. על פי פסיקה עדכנית צרכים אלה נאמדים על סך של 1,600 – 2,250 ₪ לחודש ללא הוצאות מדור (ר' רמ"ש (מרכז) 59188-10-18 י.ג.נ' א.ג. (פורסם במאגרים, מיום 25.10.18); עמ"ש 46291-01-16 פלונית נ' פלוני, סעיף 16 לפסק הדין (פורסם במאגרים) מיום 09.10.2017).

128. כאמור צרכי הקטינה נטענו על דרך ההפרזה, אך בהיעדר תימוכין לכך, ובהתחשב בכך שהכנסות ההורים ממוצעות ורמת החיים ממוצעת, יש לאמוד את צרכי הקטינה בהתאם לחזקות המקובלות בפסיקה ולכן מצאתי לנכון להעמיד את צרכי הקטינה על סך 1,800 ₪ לחודש. סכום זה אינו כולל הוצאות מדור ואינו כולל הוצאות חריגות בגין חינוך ובריאות כפי שיפורט בהמשך.

129. נוכח פערי ההשתכרות בין הצדדים ותוך התחשבות בזמני השהות, אני קובע כי האב ישלם לידי האם מזונות הקטינה בסך 1,170 ₪.

מדור ואחזקת מדור

130. לסכום המזונות יש להוסיף את חלקה של הקטינה במדור. לאם הוצאות מדור ואחזקתו של כ-4,000 ₪ בחודש, סכומים אלה הוכחו והם אינם חריגים ביחס למקובל וייתכן ואפילו נמוכים, שכן שכר דירה בגובה 2,100 ₪ (סעיף 7א לתצהיר התובעת) הוא כמעט ואינו בנמצא היום. חלקה של הקטינה מחושב על פי 30% מסכום הוצאות המדור והחזקתו, היינו יש להעמידו על סך של 1,200 ₪. חלקו של האב מתוך סכום זה יעמוד על פי יחס ההכנסות על סך של 780 ₪ (65% מהוצאות המדור).

131. אציין כי לאב אין הוצאות מדור ולא יהיו לו הוצאות מדור, שכן יש לו דירה המשויכת לו בקיבוץ. פועל יוצא מכך הוא שלקטינה אין אצל האב הוצאות מדור, ואילו הוצאות אחזקת מדור האב מינימליות, וקשה ליחס אותן לקטינה שנמצאת אצלו שעות ספורות ביום ואינה מתקלחת אצלו.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

132. פועל יוצא מהאמור לעיל הוא כי מזונות הקטינה לרבות הוצאות המדור ואחזקתו עומדות על סך של 1,950 ₪ ובעיגול יועמדו על סך של 2,000 ₪ לחודש (להלן: "דמי המזונות").
133. אינני מחייב את האב בגין ההפרש בגובה המזונות שנקבע בפסק דין זה לבין אלו שנקבע במזונות זמניים, נוכח העובדה כי מדובר בפער שאינו גדול לתקופה שאינה ארוכה (פער של 200 ₪ לתקופה של 18 חודשים מיום פתיחת תיק הי"ס). בנוסף הוכח לפני, והאם לא חלקה על כך, כי האב נשא באופן בלעדי בהוצאות החינוך הבלתי פורמאלי של הקטינה בקיבוץ וכן רכש עבור ביגוד והנעלה מעבר לקבוע בחיוב המזונות הזמניים.
134. דמי המזונות ישולמו מידי חודש בחודשו, עד ה-10 לחודש עבור אותו חודש, ישירות לחשבון הבנק של התובעת, כשהסכום הנקוב לעיל יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן על בסיס המדד הידוע היום ויעודכן פעם בכל 6 חודשים (עדכון ראשון במזונות חודש 7/23) ללא חיובים רטרואקטיביים.
135. דמי המזונות הנ"ל ישולמו לידי האם עד שימלאו לקטינה שמונה עשרה (18) שנים או עד לסיום לימודיה התיכוניים – לפי המאוחר מבין שני המועדים הנ"ל.
136. ממועד סיום לימודיה התיכוניים ו/או הגיעה לגיל 18 שנים (לפי המאוחר מבין השניים), ועד לסיום שירותה הצבאי הסדיר בחובה או השירות הלאומי, ישלם האב לידי האם, תשלום מזונות חודשי בשיעור של שליש מדמי המזונות האמורים לעיל (בתוספת הפרשי הצמדה למדד הבסיס).
137. כל קצבה ו/או מענק המשולם ע"י המוסד לביטוח לאומי בגין הקטינה, לרבות קצבת ילדים, מענק לימודים וכיו"ב, ישולם לתובעת בנוסף לדמי המזונות.
138. הצדדים יישאו בהתאם ליחס ההכנסות, היינו 65% האב ו- 35% האם, בהוצאות רפואיות חריגות מכל מין וסוג שהוא, לרבות רפואת שיניים כולל אורתודנטיה, משקפיים/עדשות מגע, טיפולים פסיכולוגיים/רגשיים, אבחונים לרבות אבחוני ליקוי למידה, וכל הוצאה רפואית אחרת חריגה אשר איננה מכוסה (במלואה או בחלקה) על ידי קופ"ח ובכלל זה הפרשים בגין אותה הוצאה חריגה לאחר קבלת החזר מכל מקור שהוא, אלא א"כ ההחזר מתקבל מביטוח פרטי הממומן ע"י הורה אחד בלבד שאז רק ההורה המממן זכאי ליהנות מהחזר זה. הצדדים רשאים לשלם את התשלום ישירות לנוות השירות.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תל"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תל"מ 17883-10-21

תל"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

139. כל הוצאה רפואית כנ"ל תעשה על יסוד אסמכתא מגורם רלוונטי המאשר את נחיצותה, אשר תועבר מהורה אחד לשני בתקשורת המתועדת טרם הוצאת ההוצאה/קבלת הטיפול, על מנת לאפשר להורה השני לבדוק האמור בתוך 10 ימים מיום משלוח האסמכתא.
140. הצדדים יישאו, בהתאם ליחס ההכנסות, היינו 65% האב ו- 35% האם, בהוצאות החינוך על פי דרישת מערכת החינוך ו/או המסגרת החינוכית לאחר קיזוז מענק הלימודים שמשולם מטעם המל"ל – כדלקמן: אגרות חינוך, שכר לימוד וכל תשלום אחר הנדרש לתשלום ישירות למערכת החינוכית ו/או למסגרת החינוכית לרבות, טיולים, מסע לפולין, חוגים (חוג אחד לפחות ומעבר לכך בהסכמת ההורים), שיעורי עזר (ככל שלא תהיה הסכמה בין ההורים ע"פ המלצת מחנך/ת, יועצת/ת או המורה המקצועית/ת), חינוך בלתי פורמאלי בקיבוץ או תנועת נוער, קייטנות, הצדדים רשאים לשלם את התשלום ישירות לנותן השירות.
141. כל הוצאה חריגה אחרת שלא נכללת לעיל, יישאו בה שני ההורים בחלקים שווים ובלבד ששני ההורים הסכימו להוצאה זו באופן מתועד (לרבות בתקשורת המתועדת).
142. לעניין ההוצאות החריגות: כל הודעה ו/או מידע לרבות מסמכים, יועברו באחד מאופני התקשורת הבאים (להלן: "תקשורת מתועדת"): תקשורת סלולרית (כגון whatsapp) / מייל / דואר רשום, כאשר ההורה השולח איננו מחויב להוכיח כי ההורה השני קיבל לידי את ההודעה אלא כי שלח לו באחד מאופני התקשורת המפורטים לעיל. כל העברה באופן אחר תחייב את ההורה השולח להוכיח כי ההורה השני קיבל לידי את המידע/מסמכים.
143. הורה אשר יישא במלוא הסכומים בגין ההוצאות המפורטות לעיל ("ההורה המשלם") יקבל מהורה השני ("ההורה החייב") את חלקו בהתאם לאמור לעיל, וזאת בתוך 10 ימים מיום שההורה המשלם שלח להורה החייב בתקשורת המתועדת דרישה בצירוף האסמכתא הרלוונטית על התשלום הנדרש, ובתנאי שהמשלוח ייעשה לא יאוחר מחצי שנה לאחר ההוצאה. לחילופין רשאי ההורה החייב להודיע לאחר בתקשורת המתועדת בתוך עשרת הימים דלעיל, כי הוא ישלם את חלקו ישירות לגורם נותן השירות.

סוף דבר

144. לעניין התביעה הרכושית נפסק בהתאם לאמור בסעיפים 65 – 66 לעיל.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

תלה"מ 17883-10-21 ב' א' נ' ב' א'

תלה"מ 17883-10-21

תלה"מ 17343-10-21

תיק חיצוני:

145. לענין התביעה בעניינה של הקטינה (חלוקת זמני שהות ואחריות הורית) נפסק בהתאם לאמור בסעיף 88 לעיל.

146. לענין תביעת המזונות נפסק בהתאם לסעיפים 129 – 143 לעיל.

147. בנסיבות הענין לא מצאתי לחייב בהוצאות וכל צד יישא בהוצאותיו.

ניתן לפרסום בהשמטת כל פרט מזהה.

ניתן היום, י"ז טבת תשפ"ג, 10 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.

רון ארנון, שופט